

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 7Csp/36/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120202259
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Farkášová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8120202259.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danou Farkášovou v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného JUDr. Katarínou Hegedúšovou, advokátkou so sídlom Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava, IČO: 42 185 190, proti žalovanej: E. F., X.. XX.XX.XXXX, L. B. V. XXX/XX, XXX XX Z., v spore o zaplatenie 102,35 Eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Súd konanie v časti o zaplatenie poplatku za expresné spracovanie úveru vo výške 100 Eur, poplatku za upomienku vo výške 180 Eur, zmluvný úrok vo výške 32,22 % ročne zo sumy 300 Eur od 22. marca 2016 do 19. apríla 2016, zo sumy 260,47 Eur od 20. apríla 2016 do 23. mája 2016, zo sumy 220,94 Eur od 24. mája 2016 do 21. júna 2016, zo sumy 181,41 Eur od 22. júna 2016 do 19.07.2016, zo sumy 141,88 Eur od 20. júla 2016 do 19. augusta 2016 zo sumy 102,35 Eur od 20. augusta 2016 do zaplatenia **z a s t a v u j e.**

II. Žalovaná j e p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 102,35 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 102,35 Eur odo dňa 23. marca 2017 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. V prevyšujúcej časti súd žalobný návrh žalobcu z a m i e t a.

IV. Žalobca n e m á nárok na náhradu trov konania a žalovanej náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou doručenou súdu dňa 18.02.2020 žiadal, aby súd žalovanú zaviazal zaplatiť mu istinu vo výške 102,35 Eur, poplatok za expresné spracovanie úveru 100 Eur, zmluvnú pokutu vo výške 10 % ročne zo sumy 102,35 Eur od 28.02.2017 do zaplatenia, poplatok za upomienku vo výške 180 Eur, zmluvný úrok vo výške 32,22 Eur, ako aj úrok z omeškania z dlžnej sumy istiny. Žalobu vo veci samej odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 22. marca 2016 bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 300 Eur, ktorý sa zaviazala splácať za poplatok za expresné spracovanie úveru vo výške 100 Eur, odplata predstavovala 0 a úrok bol vo výške 32,22 %. Žalovaná doposiaľ zaplatila žalobcovi sumu 197,65 Eur.

2. Žalovaná sa k žalobe žalobcu písomne nevyjadrila, napriek skutočnosti, že žaloba jej bola doručená dňa 20. mája 2020.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou súdneho spisu a zistil tento skutkový stav:

4. Dňa 22. marca 2016 bola medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou ako dlžníčkou podpísaná Zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý bezúčelový spotrebiteľský úver v sume 300 Eur, úrok spojený so spotrebiteľským úverom bol vo výške 74,40 Eur, poplatok za expresné

spracovanie úveru predstavoval 100 Eur. Žalovaná sa zaviazala zaplatiť celkovú dlžnú sumu 474,40 Eur v 12 pravidelných mesačných splátkach počnúc dňom 22. apríla 2016, úrok predstavoval 32,22 %. Zároveň RPMN bola vo výške 37,43 % a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru predstavoval 22. marca 2017. Nespornou skutočnosťou medzi stranami sporu bolo to, že žalovaná zaplatila žalobcovi sumu 197,65 Eur.

5. Podľa článku 6 Všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru, RPMN podľa zmluvy bola vypočítaná rovnicou podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorá kladie do rovnováhy na ročnom základe celkovú súčasnú hodnotu čerpaných prostriedkov úveru na jednej strane a výšku odplaty na strane druhej, a to nasledovne: Pri výpočte RPMN sa vychádza z predpokladu, že zmluva zostane platná dohodnutý čas a že veriteľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách ustanovených v zmluve. Predpoklady pre výpočet RPMN sú celková výška úveru, výška odplaty a termín splátky istiny a odplaty (s výnimkou úroku, notárskych poplatkov, poplatkov za nedodržanie záväzkov ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere a iných poplatkov, kde ich zahrnutie do RPMN vylučuje všeobecne záväzný právny predpis).

6. Žalobca je právnická osoba zapísaná v registri Okresného súdu Bratislava I. vo vložke číslo 23636/b.

7. Výzvou zo dňa 09.07.2020 súd vyzval právnu zástupkyňu žalobcu, aby súdu predložila v súlade s § 7, § 11 ods. 2 Zákona číslo 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy všetky listiny preukazujúce overenie bonity žalovanej ako dlžníčky pri poskytnutí úveru. Výzva bola právnomu zástupcovi žalobcu doručená dňa 13.07.2020, ako to vyplýva zo súdneho spisu, pričom právna zástupkyňa žalobcu na výzvu súdu písomne reagovala v písomnom podaní súdu doručenom dňa 28.07.2020, v ktorom vzala svoj žalobný návrh späť v časti poplatku za expresné spracovanie úveru 100 Eur, poplatok za upomienku vo výške 180 Eur, zmluvného úroku vo výške 32,22 % z dlžných súm. Pokiaľ ide o bonitu uviedla, že na regionálnej agentúre bola žiadosť elektronicky zaznamenaná v internom systéme spoločnosti. Spoločnosť vytvorila overovací formulár o histórii klienta v informačnom systéme spoločnosti. Následne bol deklarovaný príjem žiadateľa 399 Eur, výdavky 10 Eur. Klientovi zostala voľná suma v sume 389 Eur. Výška úveru tak bola pre žalovanú prijateľná.

8. Z dôvodu, že v tomto prípade sa jedná o drobný spor, ktorého hodnota neprevyšuje 1.000 Eur, súd na deň 24. septembra 2020 určil termín verejného vyhlásenia rozsudku. Na verejné vyhlásenie rozsudku sa neustanovili strany sporu, rovnako bol neprítomný právny zástupca žalobcu.

9. Na základe takto zisteného skutkového stavu, súd právne uzatvára:

Podľa § 1 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinnému ku dňu 22.03.2016 (ďalej len Zákon č. 129/2010 Z.z.), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a), b) Zákona č. 129/2010 Z.z., na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,
- b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 9 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom

finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

s) informácie o právach podľa § 15 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101?ucinnost=08.12.2012>> a podmienky ich uplatnenia,

t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101?ucinnost=08.12.2012>>,

u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101?ucinnost=08.12.2012>>, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101?ucinnost=08.12.2012>>,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101?ucinnost=08.12.2012>> za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej

hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Podľa § 11 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101?ucinnost=07.10.2013>>,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101?ucinnost=07.10.2013>>,
- r) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101?ucinnost=07.10.2013>> a y) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101?ucinnost=07.10.2013>>,
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101?ucinnost=07.10.2013>> alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 11 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z., ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101?ucinnost=07.10.2013>>, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101?ucinnost=07.10.2013>> sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101?ucinnost=07.10.2013>> sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

Podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného od 01.02.2013, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

10. Žalobca v písomnom podaní zo dňa 28.07.2020 vzal svoj žalobný návrh späť v časti poplatku za expresné spracovanie úveru 100 Eur, poplatku za upomienku vo výške 180 Eur, ako aj zmluvného úroku vo výške 32,22 % ročne z dlžných súm, v tejto časti žiadal konanie zastaviť. S poukazom na to, že k späťvzatiu žalobného návrhu v tejto časti došlo pred začatím pojednávania, súhlas žalovanej nebol potrebný, preto súd v súlade s § 144 a 145 CSP konanie v tejto časti zastavil.

11. Zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 22. marca 2016 mal súd za preukázané, že žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 300 Eur, ktorý mala vrátiť s termínom poslednej splátky dňa 22. marca 2017, úrok predstavoval 32,22 %. Žalobca pri uzatváraní zmluvy so žalovanou bol v postavení dodávateľa, nakoľko konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Žalovaná ako fyzická osoba bola spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Z uvedenej skutočnosti vyplýva, že strany sporu uzatvorili spotrebiteľskú zmluvu. Zmluva, ktorú uzavreli strany sporu má charakter aj Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nakoľko žalovaná bola fyzická osoba, ktorá nekonala v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

12. Ročná percentuálna miera nákladov vyjadruje mieru nákladov na daný úverový, respektíve aj inak označený finančný produkt. RPMN má teda zohľadňovať všetky náklady, ktoré má dlžník vynaložiť v súvislosti s uzatvorenou zmluvou. Ide predovšetkým o úrok, poplatok za uzatvorenie zmluvy, poplatok za vedenie účtu, rôzne administratívne náklady, či inak označené náklady, čiže aj odplatu. RPMN musí zohľadňovať všetky náklady spotrebiteľa tak, aby bolo možné porovnať výhodnosť či nevýhodnosť jednotlivých produktov. Zmyslom povinnosti zverejňovať RPMN je umožniť spotrebiteľom, aby sa na trhu úverových, či finančných produktov dokázali čo najlepšie zorientovať a porovnaním RPMN mali možnosť zistiť výhodnosť úveru. Uvedenie len RPMN, ktorá nezahŕňa všetky skutočné náklady ešte neznamená, že dlžník bude mať úplné a dostatočné informácie o úvere, ktoré mu má ponúkať práve údaj o skutočnej RPMN, ako údaj zahrňujúci komplexné náklady. Povinnosť priamo v zmluve uvádzať skutočnú RPMN a zároveň priemernú RPMN má pomôcť spotrebiteľom, aby dokázali porovnať jednotlivé úvery. Súd považoval konanie žalobcu za nekalosúťažné konanie v rozpore s dobrými mravmi, keď neuviedol vo výpočte RPMN všetky náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, a tak úmyselne vyvolal dojem výhodnosti úveru, čo mohlo mať bezpochyby vplyv na správanie spotrebiteľa pri výbere úverového produktu. Takémuto konaniu veriteľa nemožno priznať ochranu. Nesprávne uvedenie údajov RPMN v zmluvách o spotrebiteľskom úvere zákonodarca spája so sankciou v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti daného úveru. Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa (§ 11 ods. 1 písm. d.), čo je aj v prejednávacom prípade. V Zmluve o spotrebiteľskom úvere je síce uvedená RPMN, ale táto nie je uvedená v správnej výške, v klamlivej výške pre spotrebiteľa, pretože podľa názoru súdu do výpočtu RRPVN nie je zahrnutý aj úrok. Koniec koncov to priamo vyplýva aj zo všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru z článku 6, kde samotný žalobca v nich uviedol, že predpokladmi pre výpočet RPMN sú celková výška úveru, výška odplaty a termín splátky istiny a odplaty, a to s výnimkou úroku, notárskych poplatkov, poplatkov za nedodržanie záväzkov ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere, kde ich zahrnutie do RPMN vylučuje všeobecne záväzný právny predpis. Na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov sa použijú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, čiže aj plnenie na úrok. Vzhľadom na túto skutočnosť je súd toho názoru, že v zmluve je nesprávne uvedená RPMN, a to v neprospech spotrebiteľa. Súd tak daný úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

13. Rovnako súd zhodnotil výšku úroku uvedenú v článku 3 Zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 22. marca 2016 vo výške 32,22 % za rozpornú s dobrými mravmi v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka. Úrok z úveru vo výške odporujúcej dobrým mravom, s ktorým zákon spája absolútnu neplatnosť podľa § 39 Občianskeho zákonníka nemožno obhajovať princípom zmluvnej slobody. Úrok cez 32 % ročne je úrokom, ktorý je neprímerane vysoký a je v rozpore s dobrými mravmi, lebo podstatne prevyšuje odplatu požadovanú za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodovacie prax súdov, napríklad rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/462/2015, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9Co/48/2017, Okresný súd Prešov sp. zn. 20C/57/2016, Okresný súd Prešov 17C/75/2015, ktoré v obdobnej veci úrok vo výške 32 % ročne považovali za úrok, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi.

14. Hoci maximálna výška úrokov pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na Dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka a nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútny neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzatvorenia zmluvy.

15. Súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/26/2011 zo dňa 26.04.2012, podľa ktorého pri dojednávani úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným právnym vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprímerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým

mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek.

16. Rovnako je súd toho názoru, že žalobca dostatočným spôsobom nepreveroval bonitu žalovanej ako dlžníčky pri poskytovaní úveru. Súdu nepredložil žiadnu listinu, z ktorej by veriteľ skúmal bonitu žalovanej pri poskytovaní úveru. Informácie, ktoré uviedol vo svojom písomnom podaní 28.07.2020, z ktorých by mal vyplývať príjem žiadateľa 399 Eur a výdavky 10 Eur nijakým spôsobom súdu nepredložil a nezdokladoval tak, ako to uviedol a to žiadosťou o poskytnutie pôžičky zo dňa 22. marca 2016. Táto listina súdu zo strany žalobcu predložená nebola. Súd je toho názoru, že pokiaľ účelom skúmania bonity je zistenie všetkých údajov potrebných na posúdenie schopnosti klienta splácať úver, potom bez skúmania reálneho príjmu, rodinného stavu, celkového objemu výdavkov klienta nemôže veriteľ urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Skúmanie výdavkov klienta len nahliadnutím do databáz bánk a Sociálnej poisťovne nie je podľa názoru súdu dostatočné, pretože záväzky klienta nemusia vyplývať iba z týchto verejných databáz. Keďže žalobca v súvislosti s overením bonity žalovaného pri poskytnutí predmetného úveru nemal k dispozícii všetky relevantné údaje o jeho rodinnom stave, počte vyživovacích povinností, výške ním reálne dosahovaného príjmu vrátane údajov o výške celkového objemu jeho výdavkov, došlo tak k naplneniu hypotézy § 11 ods. 2 zákona číslo 129/2010 Z.z., na základe ktorej je potrebné posúdiť konanie žalobcu ako hrubé porušenie jeho povinností overiť si schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, v dôsledku čoho sa predmetný úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Súčasne žalobca nemohol požadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Je nepochybné, že žalobca dôsledne neskúmal bonitu žalovaného, vychádzal z údajov nahliadnutím do verejných registrov bez toho, aby spotrebiteľa požiadal o poskytnutie presných, pravdivých, úplných informácií potrebných na posúdenie jeho schopnosti splácať úver o reálne dosahovanom príjme a celkovom objeme jeho výdavkov postupom podľa § 7 ods. 2 Zákona číslo 129/2010 Z.z., ktoré nemožno kvalifikovať inak, ako hrubé porušenie odbornej starostlivosti pri posudzovaní schopnosti žalovaného splácať predmetný úver.

17. Žalobca si v žalobnom petite uplatnil aj zmluvnú pokutu vo výške 10 % ročne zo sumy istiny 102,35 Eur od 28.02.2017 do zaplatenia. Zmluvná pokuta vyplýva zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 22. marca 2016, kde zmluvné strany sa dohodli, že v prípade, ak sa spotrebiteľ dostane do omeškania s úhradou svojho dlhu, spotrebiteľ sa zaväzuje veriteľovi zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 10 % ročne z dlžnej čiastky. Je nepochybné, že žalobca právo na zmluvnú pokutu odvíja od spotrebiteľských zmlúv, ktoré ako typové zmluvy sú uzavreté vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy, a teda aj dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje. Nejde teda o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovanou ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách, čo je súdu známe z iných sporov. Je nepochybné, že žalobca pri uzatváraní zmluvy postupoval ako dodávateľ s poukazom na predmet podnikania, ktorý je súdu známy a žalovaná vystupovala ako spotrebiteľ, pretože nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Vzťahy medzi stranami sporu na základe zmluvy vznikli v dobe, kedy Slovenská republika už transformovala do svojho poriadku Smernice EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na vyššiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť správa a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosti stanoviť zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu prichádza spravidla od dodávateľov, pričom spotrebiteľ nie je na všetky zmluvné dojednania pripravený a skúsený. Spoločným znakom tejto novej právnej úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnáť túto faktickú nerovnosť, a to vo forme aj prípadného obmedzenia autonómie vôle. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd nijako nespochybuje význam zmluvnej pokuty a uznáva jej vzťah aj k úrokom z omeškania, to je že zmluvná pokuta obstoí aj popri uplatňovaných úrokoch z omeškania. Pokiaľ však ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstoí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade aj so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Súd je toho názoru, že v spotrebiteľskej veci by už pri samotnom uzatváraní zmluvy nemal byť prísnejší

alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník konania, a to spotrebiteľ. Už na prvý pohľad vyznieva výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy. Súd to konštatuje preto, že žalobca ako dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v prípade porušenia jeho povinností. Významné je pritom posúdenie zmluvnej pokuty s ohľadom na povahu, obsah zmluvy v čase uzatvorenia dohody o zmluvnej pokute a posúdenie prijateľnosti alebo neprijateľnosti tohto zmluvného dojednaní by nemali ovplyvňovať ďalšie skutočnosti, ktoré nastanú po uzatvorení zmluvy, teda ani následné správanie účastníkov zmluvy a v rámci neho i porušenie zmluvných dojednaní by nemali mať vplyv na prvotné posúdenie toho, či dojednaná zmluvná pokuta nie je neprimeranou sankciou za nesplnenie povinnosti. Zmluvná pokuta je dojednaná ako súčasť spotrebiteľskej zmluvy. Zmluvná pokuta nebola individuálne dojednaná. Je sankcionovaná absolútnou neplatnosťou takéhoto dojednaní ako neprijateľná zmluvná podmienka v spotrebiteľských zmluvách, preto nie je možné využiť takzvané moderačné právo upravené v § 545a Občianskeho zákonníka. Neprijateľná podmienka je neplatná ako taká, preto nemožno znižovať neplatne dojednanú zmluvnú pokutu. Súd poukazuje na to, že neprijateľnosť zmluvnej podmienky dojednaní o zmluvnej pokute spôsobuje jej neplatnosť, a to od počiatku, v dôsledku čoho nenastávajú predpokladané právne účinky takéhoto dojednaní. Dojednanie o zmluvnej pokute nachádzajúce sa v zmluve nie je možné označiť ani za zmluvnú podmienku individuálne dohodnutú, pričom súd poukazuje na ustanovenie § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka a tiež na článok 3 Smernice Rady 93/2013 EHS. Podľa označených ustanovení sa podmienka nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola dodávateľom navrhnutá vopred a spotrebiteľ by sa s ňou oboznámil až pred podpísaním zmluvy, pričom nemohol ovplyvniť podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Súd požadovanú zmluvnú pokutu vo výške 10 % ročne z dlžnej sumy zamietol.

18. Žalobcovi tak priznal dlžnú sumu istiny 102,35 Eur ako rozdiel medzi sumou poskytnutého úveru 300 Eur a sumou, ktorú žalovaná žalobcovi zaplatila vo výške 197,65 Eur. Rozdiel vo výške 102,35 Eur tak bol žalobcovi priznaný. Zároveň z tejto dlžnej sumy požadoval žalobca priznať úrok z omeškania od 28.02.2017, konečná splatnosť úveru podľa predloženej zmluvy o úvere nastala dňom 22. marca 2017, preto súd žalobcovi priznal úrok z omeškania z dlžnej sumy istiny deň nasledujúci po konečnej splatnosti úveru a v prevyšujúcej časti požadovaného úroku z omeškania od 28.02.2017 bol tak žalobný návrh žalobcu v celom rozsahu ako nedôvodný zamietnutý. Úrok z omeškania bol žalobcovi priznaný v súlade s § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády číslo 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

19. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 2 CSP. Žalobca bol v prevažnej väčšine neúspešný. Podľa § 256 procesne spôsobil zastavenie konania v časti o zaplatenie poplatku za expresné spracovanie úveru, rovnako poplatkov za upomienku a zmluvného úroku. Súd z tohto dôvodu vyslovil, že žalobca nemá nárok na náhradu trov konania a žalovanej súd náhradu trov konania nepriznal, nakoľko jej z obsahu spisu žiadne trovy konania nevyplývajú.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.